

UCHWAŁA NR 7058/23
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Z DNIA 17 MAJA 2023 ROKU

W SPRAWIE:

wydanie opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia w Strategii Rozwoju Gminy Miedziana Góra do roku 2030 ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie

NA PODSTAWIE:

art. 10f ust. 2 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40), art. 11 ust. 1c pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094 z późn. zm.), art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020, poz. 1378, z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 3 z dnia 27 marca 2003 r. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503, z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się opinię do projektu Strategii Rozwoju Gminy Miedziana Góra do roku 2030 w odniesieniu do sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+*, przyjętej uchwałą Nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r. oraz w związku z *Planem zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego*, przyjętym uchwałą Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 2870).

§ 2

Opinia, o której mowa w § 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Inwestycji i Rozwoju Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**WICEMARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

MAREK BOGUSŁAWSKI
(dokument podpisano elektronicznie)

Załącznik do uchwały nr 7058/23
Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 17 maja 2023 roku

OPINIA

ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

dotycząca sposobu uwzględnienia w projekcie

Strategii Rozwoju Gminy Miedziana Góra do roku 2030

ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia

polityki przestrzennej w województwie

Na podstawie art. 10f ust. 2 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 poz. 713 i 1378), Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, po analizie projektu *Strategii Rozwoju Gminy Miedziana Góra do roku 2030*, **pozytywnie opiniuje projekt dokumentu w zakresie sposobu uwzględnienia w ww. projekcie dokumentu ustaleń i rekomendacji odnoszących się do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* i *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego*.**

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 10f. ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, projekt strategii rozwoju gminy jest przedkładany Zarządowi Województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Natomiast zgodnie z art. 10f ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym Zarząd Województwa wydaje ww. opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju gminy. Wniosek z Urzędu Gminy w Miedzianej Górze wpłynął do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w dniu 21 kwietnia 2023 roku.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że *Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* przyjęta uchwałą nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r. nie zawiera ustaleń oraz rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, gdyż obowiązek ich zamieszczenia został ustanowiony

na mocy art. 5 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378), zwanej dalej „ustawą zmieniającą”, która weszła w życie z dniem 13 listopada 2020 r.

Zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy zmieniającej, jeśli uchwała Sejmiku Województwa określająca zasady, tryb i harmonogram opracowania strategii rozwoju województwa, została podjęta przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej, do sporządzenia strategii rozwoju województwa stosuje się przepisy dotychczasowe. Oznacza to, że taka strategia nie będzie zawierać ustaleń i rekomendacji, o których mowa w aktualnie obowiązującym art. 11 ust. 1c pkt 5 ustawy o samorządzie województwa. Z taką sytuacją mamy do czynienia w przypadku *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+*.

Obecnie cele, zasady i kierunki wojewódzkiej polityki przestrzennej określa Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, przyjęty uchwałą nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 2870). Powyższy dokument wraz ze *Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* stanowi podstawę zintegrowanego systemu zarządzania województwem, łączącego instrumenty gospodarki przestrzennej z instrumentami rozwoju społeczno-gospodarczego. Powiązanie Strategii z PZP WŚ określone w art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późn.zm.) pozwala wydać opinię w przedmiotowej sprawie.

Analiza rozwiązań przyjętych w przedłożonym projekcie Strategii Rozwoju Gminy Miedziana Góra do roku 2030, dotyczących ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej wykazała, że są one generalnie zgodne z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego.

Jednocześnie, analiza przekazanego projektu dokumentu Strategii Rozwoju Gminy Miedziana Góra do roku 2030 wskazuje, że jest on spójny ze *Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* w zakresie uwzględnienia w ww. dokumencie celów strategicznych w wymiarze społecznym i gospodarczym, o których mowa w art. 11 ust. 1c pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz obszarów strategicznej interwencji (art. 11 ust. 1c pkt 6 i 7 wskazanej regulacji).

Cel strategiczny 1: Gmina Miedziana Góra przyjaznym i atrakcyjnym dla mieszkańców, inwestorów i turystów miejscem oferującym wysoką jakość życia i wypoczynku jest spójny z celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 3. Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi, 4. Sprawne zarządzanie regionem.

Cel strategiczny 2: Wzrost potencjału i atrakcyjności gospodarczej Gminy Miedziana Góra jest spójny z celem strategicznym SRWŚ 2030+: 1. Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie.

Cel strategiczny 3: Ochrona środowiska oraz dążenia do efektywnego i zrównoważonego rozwoju przestrzenno-środowiskowego oraz wzmocnienie poziomu integracji z KOF jest spójny z celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 2. Przyjazny dla środowiska i czysty region; 3. Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi.

Niezależnie od powyższej pozytywnej opinii dla projektu dokumentu *Strategii Rozwoju Gminy Miedziana Góra do roku 2030*, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego zwraca uwagę na potrzebę wprowadzenia pewnych korekt i uzupełnień zapisów, o czym mowa poniżej:

Na str. 45, powołując się na wnioski wynikające z „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego”, zawarto następujący zapis: „*Lokowanie zabudowy mieszkaniowej, zwłaszcza jednorodzinnej, na obszarach wiejskich powodowało zmniejszanie gęstości zabudowy i znacząco ograniczało dostęp do infrastruktury społecznej, technicznej czy drogowej...*”. Jest to mylna interpretacja i należy to bezwzględnie skorygować. **Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na obszarach wiejskich jest niewskazana ze względu na kolizję tej zabudowy z zabudową zagrodową,** wiążącą się z prowadzeniem gospodarstwa rolnego (normalne jest tu występowanie pewnych uciążliwości, m.in. odorowych), którą charakteryzują się obszary wiejskie. Absolutnie nie prawdą jest, że lokowanie zabudowy jednorodzinnej powodowało zmniejszanie gęstości zabudowy i ograniczało dostęp do infrastruktury. **Generalnie, wyznaczanie tak wielu terenów budowlanych, jak to ma miejsce w gminie Miedziana Góra, w zasadzie często w tzw. „szczerym polu”, bez zaplanowania dla nich dostępu do infrastruktury i czasem nawet podstawowej obsługi komunikacyjnej, jest poważnym błędem w polityce przestrzennej gminy, który może mieć swoje konsekwencje w postaci powstawania chaotycznej, substandardowej zabudowy.**

Dodatkowo sugerujemy zamieścić komentarz przy następujących stwierdzeniach, zawartych w projekcie Strategii na str. 45, 46 :

Jak wynika z poniższej mapy gmina w opracowywanych studiach uwrunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zaplanowała ilość terenów mieszkaniowych przekraczając możliwość ich „zapełnienia” („zaludnienia”). W związku z czym niezbędna jest rewizja polityki przestrzennej gminy w aspekcie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową biorąc pod uwagę prognozę liczby ludności wg GUS do 2030 r.

Z drugiej strony, wzrost poziomu urbanizacji gminy Miedziana Góra jest zjawiskiem korzystnym a ruchliwość migracyjna zasobów ludzkich przyspiesza zmiany struktur przestrzennych. Poniższa mapa prezentuje zakładany trend rozwojowy liczbie osób na 1 km².

- tam gdzie pisze się, że wzrost poziomu urbanizacji gminy Miedziana Góra jest zjawiskiem korzystnym, powinno dopisać się – **pod warunkiem kształtowania skoncentrowanej zabudowy z dostępem do komunikacji, w tym zbiorowej oraz infrastruktury, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego.**

Nadal w projekcie Strategii brakuje graficznego odwzorowania modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, który zgodnie ze wskazówkami Departamentu Strategii Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej powinien przedstawiać „...zmiany, jakie powinny zaistnieć w przestrzeni, by zrealizować wyznaczone cele strategiczne oraz osiągnąć efekty tych celów”, należy to uzupełnić.

W przedłożonym projekcie Strategii, zgodnie z zaleceniami z poprzedniej opinii ZPPW ŚBRR, prawidłowo uzupełniono zagadnienia dotyczące złóż kopalin. Uwzględniono także zagadnienia dotyczące ruchów masowych, lecz tu wkradła się pewna nieścisłość. Projekt SOPO - I etap realizacji, był jedynie wstępnym zarysem problematyki, opartym głównie na przesłankach. Na tym etapie wyznaczano i używano sformułowania „obszary predysponowane...”. **W gminie Miedziana Góra zrealizowano już III etap tego projektu, gdzie precyzyjnie zidentyfikowano tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych jak i szczegółowo opisano osuwiska.** Po zrealizowaniu III etapu, zamieszczanie informacji z I – go, wstępnego etapu nie ma uzasadnienia i dlatego zarówno w części tekstowej dokumentu jak i na załączonej mapie należy uwzględnić jedynie informacje z III etapu projektu SOPO.

Uwaga warsztatowa:

W Tabeli 1. Analiza mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń w strefie społeczno-gospodarczej jako słabe strony w dziedzinie Sport, rekreacja i turystyka zamieszczono zapis: „Brak bazy lokalowej do funkcjonowania placówki bibliotecznej i działalności instytucji kultury”, który sugerujemy przenieść do dziedziny Kultura i dziedzictwo kulturowe lub jednej z dziedzin społecznych, natomiast zapis „W dalszym ciągu niedostatecznie wykorzystywany potencjał turystyczny” należałoby zamieścić w sferze Sport, rekreacja i turystyka.

Załącznik do uchwały nr 6831/23
Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 29 marca 2023 roku

OPINIA

ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO dotycząca sposobu uwzględnienia w projekcie *Strategii Rozwoju Gminy Miedziana Góra do roku 2030* ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie

Na podstawie art. 10f ust. 2 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 poz. 713 i 1378), Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, po analizie projektu *Strategii Rozwoju Gminy Miedziana Góra do roku 2030*, **opiniuje negatywnie projekt dokumentu w zakresie sposobu uwzględnienia w ww. projekcie dokumentu ustaleń i rekomendacji odnoszących się do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie** określonych w *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* i *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego*.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 10f. ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, projekt strategii rozwoju gminy jest przedkładany Zarządowi Województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Natomiast zgodnie z art. 10f ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym Zarząd Województwa wydaje ww. opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju gminy. Wniosek z Urzędu Gminy w Miedzianej Górze wpłynął do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w dniu 3 marca 2023 roku.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że *Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* przyjęta uchwałą nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r. nie zawiera ustaleń oraz rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, gdyż obowiązek ich zamieszczenia został ustanowiony

na mocy art. 5 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378), zwanej dalej „ustawą zmieniającą”, która weszła w życie z dniem 13 listopada 2020 r.

Zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy zmieniającej, jeśli uchwała Sejmiku Województwa określająca zasady, tryb i harmonogram opracowania strategii rozwoju województwa, została podjęta przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej, do sporządzenia strategii rozwoju województwa stosuje się przepisy dotychczasowe. Oznacza to, że taka strategia nie będzie zawierać ustaleń i rekomendacji, o których mowa w aktualnie obowiązującym art. 11 ust. 1c pkt 5 ustawy o samorządzie województwa. Z taką sytuacją mamy do czynienia w przypadku *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+*.

Obecnie cele, zasady i kierunki wojewódzkiej polityki przestrzennej określa *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego*, przyjęty uchwałą nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 2870). Powyższy dokument wraz ze *Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* stanowi podstawę zintegrowanego systemu zarządzania województwem, łączącego instrumenty gospodarki przestrzennej z instrumentami rozwoju społeczno-gospodarczego. Powiązanie Strategii z PZP WŚ określone w art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późn.zm.) pozwala wydać opinię w przedmiotowej sprawie.

Analiza przedłożonego do zaopiniowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Miedziana Góra do roku 2030 wykazała, że odwołuje się on w swoich ustaleniach do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, przyjętego uchwałą nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. Ze względu jednak na fakt, że gmina Miedziana Góra należy do miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego, obowiązują ją ustalenia zmiany Planu województwa - Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego (Planu MOF OW), przyjętej Uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Nr XXVII/377/20 z dnia 28 grudnia 2020 r.

W związku z powyższym Zarząd Województwa Świętokrzyskiego projekt Strategii Rozwoju Gminy Miedziana Góra do roku 2030 **opiniuje negatywnie, a wydanie pozytywnej opinii będzie możliwe po uzupełnieniu przedmiotowego dokumentu o ustalenia ww. Planu MOF OW.**

Dodatkowo sugerujemy uwzględnić w projekcie Strategii zamieszczone poniżej uwagi ZPPW.

Ład przestrzenny

W projekcie Strategii, w rozdziale I - *Podsumowanie i wnioski z diagnozy stanu gminy, Sferę przestrzenną i środowiskową* należy uzupełnić o wnioski dotyczące zabudowy, czy jest ona skoncentrowana czy rozproszona, czy zagospodarowanie przestrzeni charakteryzuje ład przestrzenny, czy chaos, czy są jakiegóż kolizje w zagospodarowaniu przestrzennym itp.

W tabeli 1. - *Analiza mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń w strefie przestrzenno-środowiskowej, w słabych stronach zagospodarowania przestrzennego* wymienia się: „*Ograniczenia sprzyjające zabudowie, poprzez występowanie form ochrony przyrody na terenie całej gminy*”, wydaje się, że chodzi tu o ograniczenia niesprzyjające zabudowie, sugerujemy to skorygować. W tej samej tabeli, w *szansach* dotyczących infrastruktury technicznej zapisano: „*Dalszy rozwój rozproszonej (indywidualnej) energetyki odnawialnej*”, sugerujemy zrezygnować ze słowa - rozproszonej, pozostawiając jedynie - indywidualnej energetyki odnawialnej.

W rozdziale IV - *Zgodność przyjętych kierunków rozwoju gminy z nadrzędnymi dokumentami strategicznymi*, należy uwzględnić ustalenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, dotyczącej opracowania Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego (Plan MOF OW). Gmina Miedziana Góra należy do miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego, a ustalenia Planu MOF OW precyzują i uściślają kierunki rozwoju dla tego obszaru.

W rozdziale VI - *Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy*, brakuje odniesienia do zagospodarowania przestrzennego gminy, w tym głównie do zabudowy, należy to uzupełnić. Należy również zamieścić graficzne odwzorowanie modelu, na podstawie wskazówek Departamentu Strategii Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, zgodnie z którymi „*Model struktury funkcjonalno-przestrzennej prezentuje pożądane kierunki rozwoju przestrzennego określonego terytorium/obszaru w danym horyzoncie czasowym. Przedstawia on zmiany, jakie powinny zaistnieć w przestrzeni, by zrealizować wyznaczone cele strategiczne oraz osiągnąć efekty tych celów*”.

Wody powierzchniowe

W opiniowanym projekcie należy uwzględnić nowe *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*, które zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw 16 lutego 2023 r. (Dz.U. 2023 r., poz. 300) i weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia (17 lutego 2023 r.). Ponadto, należy

mieć na uwadze, że 23 marca 2023 r. weszło w życie *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły*, które zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw 23 grudnia 2022 r. (Dz.U. 2022 r., poz. 2739).

W tabelach dotyczących mocnych i słabych stron (str.10) umieszczono zapisy, które wykluczają się nawzajem, należy to skorygować:

- *MOCNE STRONY: Rozbudowana sieć infrastruktury komunalnej (optymalna sieć dróg gminnych, 99% zwodociągowanie gminy, wysoki poziom skanalizowania gminy)*
- *SŁABE STRONY: Brak kanalizacji sanitarnej na terenie całej gminy oraz malejąca przepustowość oczyszczalni ścieków.*

Ochrona przyrody

Należy mieć na uwadze, że wymieniony w projekcie Strategii na str. 4 i 44 rezerwat archeologiczny „Góra Grodowa” położony jest w obrębie rezerwatu przyrody „Kamienne Kręgi”, ale sam nie jest prawną formą ochrony przyrody. Ponadto, na obszarze gminy Miedziana Góra znajdują się dwa zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, a nie jeden, jak napisano w opiniowanym dokumencie.

W analizie SWOT, w części poświęconej środowisku naturalnemu i rolnictwu, wśród mocnych stron wskazano - występowanie na obszarze gminy obszarów Natura 2000 i obszarów chronionego krajobrazu, natomiast wśród słabych stron - objęcie całej powierzchni gminy formami ochrony przyrody. Należałoby się zastanowić, czy występowanie obszarów chronionych prawnie trzeba traktować jako walor czy ograniczenie i odpowiednio przereklamować zapisy projektu Strategii.

Surowce mineralne

W zapisach projektu dokumentu, gdzie jest mowa o potencjałach gminy, warto byłoby wspomnieć o zasobach naturalnych, jakimi są kopaliny. Biorąc pod uwagę możliwości gospodarcze gminy, nie bez znaczenia są złoża: *Laskowa Góra* i *Kostomłoty*, gdzie wydobywa się wapień do produkcji kruszyw. Ponadto, na terenie gminy w złożach: *Tumlin-Gród*, *Ciosowa Góra* i *Wykień*, występują piaskowce o wyjątkowych cechach, co warto by uwypuklić.

Osuwiska

W projekcie Strategii poruszono m.in. problematykę zagrożenia, jakim jest susza rolnicza, w związku z czym należałoby, zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, w strategii ująć również temat związany z ryzykiem występowania osuwisk. Należy mieć na uwadze, że na obszarze gminy zrealizowano już III etap projektu SOPO, który

wskazuje precyzyjne informacje dotyczące lokalizacji terenów zagrożonych ruchami masowymi, należy to uwzględnić.

Dziedzictwo kulturowe

W tabeli pt. *Analiza mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń w strefie przestrzenno-środowiskowej* znalazły się dwa zapisy dotyczące zabytków. W jednym przypadku umieszczono je w grupie zapisów z zakresu środowiska naturalnego i rolnictwa, a w drugim - z zakresu infrastruktury technicznej. Wydaje się, że ustalenia dotyczące zabytków pasują raczej do sfery społeczno-gospodarczej.

W bibliografii przywołano rejestr zabytków nieruchomości województwa świętokrzyskiego wg stanu na dzień 31.12.2014r. Obecnie, na stronach Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Urzędu Konserwatora Zabytków, dostępne są dane zaktualizowane wg stanu na czerwiec 2021 r.

Turystyka

W tabeli nr 2 (str. 12), w dziedzinie *Kultura i dziedzictwo kulturowe* znalazły się zagadnienia związane z turystyką, które sugerujemy zamieścić poniżej, w sferze *Sport, rekreacja i turystyka*.

W projekcie Strategii nie odniesiono się do toru wyścigowego zlokalizowanego na Miedzianej Górze. Warto by wskazać w tym dokumencie kierunki rozwoju dla tego obiektu.

Infrastruktura techniczna

W Tabeli 2. *Analiza mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń w strefie przestrzenno-środowiskowej* jako słabe strony (W) w dziedzinie *Infrastruktura techniczna*, wymieniono „*Niewystarczające warunki lokalowe biblioteki jako instytucji kultury*”. Należałoby rozważyć przeniesienie tego zapisu do Tabeli 3. *Analiza mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń w strefie społeczno-gospodarczej*.

Demografia i rynek pracy

Proponuje się wprowadzić następujące korekty w tekście projektu Strategii:

➤ na str. 5.

„Z danych Urzędu Gminy Miedziana Góra wynika, iż liczba zameldowanych mieszkańców w roku 2021 r. wynosiła 11 613 mieszkańców.”

Na stronie nr 34 Projektu Strategii w tabeli nr 4. *Sugerowane wskaźniki* jako źródło danych mówiących m.in. o liczbie ludności podano GUS/BDL z którego wynika, że w 2021 roku w gminie Miedziana Góra mieszkały ogółem 12 402 osoby. Dlatego proponuje się zmianę tego zapisu na str. 5 (wg danych GUS).

➤ na str. 5.

„*Ma to związek zarówno z dodatnim przyrostem naturalnym na przestrzeni lat, jak i z dodatnim saldem migracji.*”

Proponuje się zmianę zdania na następujący:

„Ma to związek zarówno z dodatnim przyrostem naturalnym do roku 2019, natomiast w latach 2020-2021 odnotowano ujemny przyrost naturalny w wyniku wzrostu zgonów z powodu panującej pandemii COVID-19, jak i z dodatnim saldem migracji na przestrzeni ostatnich lat.”

„Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi ~~0,83~~ **0,89** i jest znacznie większy od średniej dla województwa (~~0,55~~) **(0,47)** oraz ~~znacznie~~ większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju (~~0,74~~) **(0,64)**.

W 2020 roku udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogóle mieszkańców gminy wynosił ~~19,6%~~ **21,1%**, tj. więcej niż w skali województwa świętokrzyskiego (~~16,5%~~ **17,0%**) i powiatu (~~19%~~ **19,9%**). Obecna struktura wiekowa ludności wskazuje na to, że w perspektywie dekady dojdzie do dynamicznego zjawiska starzenia się społeczeństwa (**wzrostu udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności**), co jest charakterystyczne w zasadzie dla przestrzeni całego województwa i kraju.

W gminie Miedziana Góra w ciągu roku nastąpił wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (powyżej 60/65 lat) – liczba ludności w tej kategorii wiekowej zwiększyła się z ~~2 008~~ **2 162** do ~~2 094~~ **2 249** osób, co oznacza wzrost o ~~4,28~~ **4,02%**.”

➤ na str. 6.

„Dane dotyczące migracji, tj. zameldowań i wymeldowań, pozwalają stwierdzić, iż w okresie pomiędzy 2017 a 2021 rokiem, do gminy dużo więcej osób się sprowadziło niż wymeldowało (**+ 447 +916 osób**).”

➤ na str. 6.

„W 2020 roku wg danych GUS w Gminie Miedziana Góra bezrobocie wynosiło ~~8,2%~~ **4,5%** natomiast w 2016 wynosiło ono ~~11%~~ **6,0%**.”

➤ na str. 7.

„Wręcz przeciwnie – mieszkańców w gminie przybywa, piramida wieku jest korzystna, przyrost naturalny i saldo migracji dodatnie.” **Należy dodać, że w latach 2020-2021 odnotowano przewagę zgonów nad urodzeniami, spowodowanych panującą pandemią COVID-19, co dało ujemny przyrost naturalny ludności.**

➤ na str. 7.

W poniższym zdaniu jest błąd literowy

„Przybywająca ilość dzieci oraz ~~napiływowej ludności~~ **napiływająca ludność** również ~~generuje~~ **generuje** potrzebę rozwoju w sferze zarówno infrastrukturalnej (drogi, kanalizacja, wodociągi, itp.), jak i tzw. „miękkiej” (dostęp do żłobków i przedszkoli, możliwości spędzania wolnego

czasu, możliwości kształcenia i rozwoju, ~~edukacja, opieka zdrowotna~~ **edukacji, opieki zdrowotnej, itp.).**”

➤ na str. 8.

„Obrazuje to m. in. wskaźnik liczby osób pracujących na 1000 mieszkańców, który wynosił w 2020 r. - 79 osób (2019 r. - 86 os., 2018 r. - 84 os.). Było to wartością wyraźnie niższą od średniej krajowej (~~255~~ **252 osoby**), wojewódzkiej (**193 osoby**) i powiatowej - 116 osób.”

➤ na str. 11.

Tabela 2. Analiza mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń w strefie społeczno-gospodarczej

MOCNE STRONY (S)	SLABE STRONY (W)
Ludność i procesy demograficzne	
<ul style="list-style-type: none"> Wysoki udział w społeczeństwie ludności w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym Większy, od przeciętnego w Polsce, odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym Korzystna struktura demograficzna – mniejszy, od przeciętnego w kraju, odsetek osób w wieku poprodukcyjnym <i>prognozowana tendencja wzrostu w przeciwieństwie do województwa</i> Atrakcyjność gminy jako miejsca zamieszkania (stała wysoka liczba osób osiedlających się w gminie) Silna pozycja gminy w wymiarze społecznym. 	<ul style="list-style-type: none"> Nieutożsamianie się napływających mieszkańców z gminą Mało korzystna Pogarszająca się struktura wiekowa mieszkańców – starzejące się społeczeństwo.

Należy zauważyć, że do roku 2030 prognozuje się dla gminy Miedziana Góra spadek udziału osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, a wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym.

➤ na str. 13-14.

SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
Ludność i procesy demograficzne	
<ul style="list-style-type: none"> Poprawa warunków życia i zamieszkania w gminie Utrzymujący się napływ ludności, połączony ze wzrostem wskaźnika przyrostu naturalnego Wzrost średniej długości życia Moda na zdrowy styl życia. 	<ul style="list-style-type: none"> Konsekwencje społeczne i gospodarcze związane z występowaniem pandemii Covid-19 Depopulacja województwa świętokrzyskiego Spadek średniej długości życia. Napływ migrantów z Ukrainy.

W „Szansach” – Wzrost średniej długości życia.” – w tekście Strategii proponuje się korektę zapisu mówiącego o wydłużaniu się przeciętnego trwania życia mieszkańców, ponieważ z danych GUS wynika, że następuje spadek długości trwania życia zarówno kobiet, jak i mężczyzn. Wynika to m.in. z faktu panującej pandemii COVID-19, która spowodowała znaczny wzrost liczby zgonów z powodu zachorowania na tę chorobę głównie osób starszych – w podeszłym wieku.

Należałoby więc dopisać w „Zagrożeniach” – **Spadek średniej długości życia.**

W „Zagrożeniach” na str. 14 wykreślić – „Napływ migrantów z Ukrainy”.

Natomiast proponuje się przenieść z „Zagrożeń” – „Napływ migrantów z Ukrainy.” do „Mocnych stron” - „Gospodarka i rynek pracy” na str. 13.

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
Gospodarka i rynek pracy	
<ul style="list-style-type: none"> • Malejący poziom bezrobocia, wzrost aktywności gospodarczej i wzrost zatrudnienia w ciągu ostatnich lat • Rosnąca ilość podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców • Rosnąca wartość wskaźnika osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców • Systematyczny wzrost dochodów na 1 mieszkańca • <u>Napływ migrantów z Ukrainy</u>. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdrobnienie gospodarstw rolnych i zanik rolnictwa • Brak terenów przeznaczonych pod działalność inwestycyjną • Brak dużych przedsiębiorstw • Brak kompleksowej oferty inwestycyjnej dla przedsiębiorców • Niestabilne, niespójne i niejasne przepisy prawa • Niepewna sytuacja na rynku pracy, związania z pandemią SARS-CoV2 - niemożność pełnego prognozowania skutków COVID-19 w wymiarze gospodarczym (rynek pracy), ale również społecznym.

Uwagi warsztatowe

Na str. 12 w analizie SWOT w zakresie kultury i dziedzictwa kulturowego wymienia się - *Brak bazy lokalowej dla działalności instytucji kultury i bibliotekoznawstwa.* Należy przeredagować to zdanie, gdyż „bibliotekoznawstwo” to nauka o bibliotekarstwie, zajmująca się szeregiem aspektów związanych z funkcjonowaniem bibliotek. W tym kontekście chodziło raczej o problemy związane z niedostateczną bazą lokalową dla placówek bibliotecznych.

Jednocześnie, analiza przekazanego projektu *Strategii Rozwoju Gminy Miedziana Góra do roku 2030* wskazuje, że jest on spójny ze *Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+* w zakresie uwzględnienia w ww. dokumencie celów strategicznych w wymiarze społecznym i gospodarczym, o których mowa w art. 11 ust. 1c pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r.

o samorządzie województwa oraz obszarów strategicznej interwencji (art. 11 ust. 1c pkt 6 i 7 wskazanej regulacji).

Cel strategiczny 1. Gmina Miedziana Góra przyjaznym i atrakcyjnym dla mieszkańców, inwestorów i turystów miejscem oferującym wysoką jakość życia i wypoczynku jest spójny z Celem strategicznym SRWŚ 2030+: 3. *Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi;*

Cel strategiczny 2. Wzrost potencjału i atrakcyjności gospodarczej Gminy Miedziana Góra jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 1. *Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie;* 4. *Sprawne zarządzanie regionem;*

Cel strategiczny 3. Ochrona środowiska oraz dążenie do efektywnego i zrównoważonego rozwoju przestrzenno-środowiskowego oraz wzmocnienie poziomu integracji z KOF jest spójny z Celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 2. *Przyjazny dla środowiska i czysty region,* 3. *Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi,* 4. *Sprawne zarządzanie regionem.*

Ponadto, projekt *Strategii Rozwoju Gminy Miedziana Góra do roku 2030* uwzględnia zapisy dotyczące Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) zidentyfikowanych w *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+*. Gmina Miedziana Góra stanowi część Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego.

